

دوشنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۵ ● شماره ۹۰۷۲

irannewsapper ● irannewsapper ●

عکاس: مسیحین نقی زاده/ایران

دستاوردهای جنگ و حضور گسترده در تشییع رهبر شهید را خرج منافع جناحی نکنیم

رقابت سیاسی ذیل امر ملی

تحلیل

گروه سیاسی

مردم با یکدیگر و حمایت از امنیت و تمامیت ارضی کشور تصویری متفاوت از سرمایه اجتماعی موجود در جامعه ایران را به نمایش گذاشت.

درست برخلاف تصویربرونی، واکنش جامعه ایران همه را شگفت زده کرد و حضور مردم در پیش از یکصد شب در خیابان ها، نمود عینی این همبستگی و انسجام بود. بسیاری از صاحب نظران، مسئولان و فعالان اجتماعی پس از این تجربه بر این نکته تأکید کردند که این همبستگی نباید صرفاً به شرایط بحرانی محدود بماند، بلکه باید حفظ و تقویت شود و به پشتوانه‌ای برای حل مسائل

و چالش‌های مختلف کشور حتی در پسا جنگ تبدیل شود. چرا که سرمایه اجتماعی زمانی ارزشمند است و ماندگار که بتواند اعتماد عمومی، مشارکت مردم و احساس تعلق ملی را در عرصه‌های مختلف تقویت کند. در همین راستا، پس از دو جنگ تحمیلی اخیر، رهبر

انقلاب اسلامی، رئیس‌جمهوری و شماری از مسئولان، نمایندگان مجلس، وزرا و چهره‌های سیاسی و دانشگاهی، «انسجام و وحدت ملی» را مهم‌ترین دستاورد این دوره دانسته و بر ضرورت صیانت از آن برای عبور از چالش‌ها و حل مشکلات کشور تأکید کرده‌اند. چنانکه آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی، با اشاره به همین وحدت ملی در خردادماه و به مناسبت سالروز افتتاح مجلس شورای اسلامی در پیامی تأکید کردند: «از جمله مصادیق تقوا، رعایت نعمت عظیم وحدت ملی و انسجام بی‌بدلی است که حول پرچم ایران اسلامی به ملت بعثت یافته ارزانی شده و در زمره مهم‌ترین عوامل ظفر در مقابل شیطان بزرگ است. شکر این موهبت، اهتمام آحاد ملت، خصوصاً نخبگان فکری و سیاسی، به صیانت از این وحدت و پرهیز از اختلافات پوچ سیاسی و برجسته کردن تفاوت‌های اجتماعی است.» همچنین

حفظ سرمایه ملی مستلزم پرهیز از هرگونه رفتار یا رویکردی است که بتواند آن را دچار فرسایش کند. چنانکه مصادره آن به نفع رقابت‌های سیاسی یا استفاده ابزاری از احساسات عمومی برای پیشبرد منافع جناحی، می‌تواند آسیب دیگری بر پیگیره همبستگی ملی باشد

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری در مواضع مختلف، انسجام ملی را مهم‌ترین سرمایه کشور توصیف کرده و از جمله در دیداری با رئیس و جمعی از مدیران سازمان صداوسیما گفته است: «آنچه در مقاطع حساس، ضامن حفظ و ثبات کشور بوده، همبستگی و همدلی مردم و ارکان نظام است.» وی همچنین در سفر به قم و دیدار با مراجع تقلید نیز رخدادهای ماه‌های گذشته را «جلوه‌ای روشن از انسجام ملی، وفاداری مردم و آمادگی همه ظرفیت‌های کشور برای دفاع از عزت و امنیت ملی» توصیف کرد. محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس و رئیس هیأت مذاکره کننده نیز ۳ تیر در دیدار با الهام علی اف در نشست باکو با اشاره به همبستگی مردم در دوران جنگ گفته بود: «مردم ما یک چهره مستحکم از خودشان به دنیا نشان دادند و اکنون این فرصتی است که ما پس از جنگ با این همبستگی ملی بتوانیم دوران بازسازی را هم پشت سر بگذاریم.» علی مطهری، نماینده ادوار مجلس نیز پیش از این به «ایران» گفته بود: «جنگ نشان داد که مردم، علی‌رغم اختلاف‌نظرها، هنگام دفاع از ایران کنار هم می‌ایستند. این همبستگی نباید پس از جنگ فراموش شود.»

این انسجام و وحدت درونی، در مراسم وداع و تشییع رهبر شهید، جلوه‌ای روشن‌تر یافت. حضور گسترده مردم در این مراسم نشان داد همبستگی ملی همچنان یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های جامعه ایران است. درواقع این مراسم، فراتر از یک آیین سوگواری، به نمادی از تقویت انسجام ملی و همبستگی اجتماعی تبدیل شد. حضور آحاد مردم با سلاخی، دیدگاه‌ها و گرایش‌های مختلف نشان داد که در بزنگاه‌های ملی همچنان نقاط مشترک فراوانی برای همدلی و همراهی وجود دارد. این حضور سرمایه‌ای ارزشمند است که می‌تواند زمینه‌ساز افزایش اعتماد عمومی و مشارکت اجتماعی در مسیر حل مشکلات کشور باشد. حال پرسش اساسی این است که چگونه می‌توان این همبستگی و انسجام را حفظ کرد و از آن در مقاطع مهم تاریخی و برای حل مسائل کشور بهره گرفت. در وهله اول باید توجه داشت که چنین سرمایه‌ای صرفاً در قاب تضاریر و گزارش‌های یک مراسم باقی نماند بلکه باید به فرصتی برای تقویت گفت‌وگوی ملی، افزایش

اعتماد عمومی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مردمی در عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی تبدیل شود. تجربه کشورهای موفق از بحران‌های بزرگ، بیش از هر چیز به میزان اعتماد متقابل میان مردم و حاکمیت و توانایی حفظ انسجام اجتماعی وابسته است. از این منظر، چه آسان‌تر و کم اهمیت‌تر از شکل‌گیری آن نباشد.

حفظ این سرمایه ملی مستلزم پرهیز از هرگونه رفتار یا رویکردی است که بتواند آن را دچار فرسایش کند. چنانکه مصادره آن به نفع رقابت‌های سیاسی یا استفاده ابزاری از احساسات عمومی برای پیشبرد منافع جناحی، می‌تواند آسیب دیگری بر پیگیره همبستگی ملی باشد.

مراسم تشییع، علاوه بر جنبه‌های عاطفی و ارزشی، حامل یک پیام روشن نیز هست: اینکه جامعه ایران همچنان از ظرفیت همدلی و مشارکت برخوردار است. اگر این سرمایه به درستی مدیریت و تقویت شود، می‌تواند پشتوانه‌ای مهم برای عبور از مشکلات، افزایش مشارکت عمومی، تقویت اعتماد عمومی و پیشبرد اهداف ملی باشد. اما اگر درگیر حاشیه‌سازی‌ها، منافع کوتاه‌مدت و منازعات جناحی شود، فرصت ارزشمندی که با همراهی مردم شکل گرفته است، به تدریج تضعیف خواهد شد. چرا که سرمایه اجتماعی زمانی ماندگار خواهد بود که همه جریان‌ها و گروه‌ها آن را متعلق به خود بدانند و از تبدیل شدن آن به میدان رقابت‌های جناحی پرهیز کنند. در شرایطی که هنوز سایه تهدیدات از سر ایران اسلامی دور نشده، شایسته است مجموعه‌های سیاسی، تریبون داران و نخبگان و فعالتی که نفوذ کلامی دارند، رقابت‌های طبیعی سیاسی و بیان انتقادها نسبت به تصمیمات اتخاذ شده را ذیل اهتمام به این مهم پیش ببرند. این سرمایه بزرگ به راحتی بدست نیامده است که برخی بخواهند آن را خرج بعضی خودحق‌پنداری‌های تفرقه افکنانه و قطبی سازی‌های سیاسی و جناحی مصرف کنند. این اتحاد مقدس دستاورد ایستادگی در جنگ و حضور گسترده مردم در وداع با رهبر شهید است. قدرش را بدانیم و در صیانت و تقویت آن بکوشیم.

سیاسی

یادداشت

اسماعیل گرامی مقدم

قائم مقام حزب اعتماد ملی

صیانت از وحدت؛ وظیفه ملی

مراسم تشییع رهبر شهید آن گونه که در تهران، قم، نجف، کربلا و مشهد برگزار شد، صحنه‌ای کم‌نظیر از حضور مردمی بود. حضوری که نه تنها در داخل کشور، بلکه در سطح منطقه و جهان نیز مورد توجه رسانه‌های دوست و دشمن قرار گرفت. گستردگی این اجتماع، از تهران تا قم، از مشهد تا کربلا نشان داد که چنین بدرقه‌ای تنها با اراده و احساس مردم شکل می‌گیرد و این ملت‌های ایران و عراق بودند که با حضور خود، تصویری ماندگار از وفاداری و قدردانی را رقم زدند.

آنچه در این مراسم بیش از هر چیز جلوه داشت، حضور همه اقشار جامعه بود. از کارگر و کارمند تا فرهنگی، صنعتگر، صاحب مشاغل مختلف، افشار کم‌درآمد و پردرآمد، همگی در کنار یکدیگر در این آیین حضور یافتند. این اجتماع، محدود به یک جریان، سلیقه یا گروه خاص نبود، بلکه جلوه‌ای از حضور آحاد ملت ایران با دیدگاه‌های گوناگون بود که نقطه اشتراک آن را می‌توان در دو مفهوم بنیادین «ایران» و «اسلام» جست‌وجو کرد.

مردم برای پاسداشت رهبری به میدان آمدند که از نگاه آنان، دفاع از ایران را با انگیزه‌های دینی و اسلامی درهم آمیخته بود و نا پای جان بر این باور ایستاد. از منظر شرکت‌کنندگان، ارزش این حضور در قدردانی از رهبری بود که در برابر تهدیدها، تحریم‌ها، فشارها و حتی خطر جانی، از آرمان‌های خود عقب‌نشینی نکرد و حاضر نشد تمامیت ارضی و استقلال کشور را وجه‌المصلاحه خواسته‌های دشمنان قرار دهد.

امروز نیز سخن از تمامیت ارضی ایران، صرفاً یک شعار نیست. دشمنان این سرزمین، آشکارا از اهداف خود سخن می‌گویند. از دست‌اندازی به منابع ایران تا تغییر در جغرافیای سیاسی کشور. در چنین شرایطی، طبیعی است که ایستادگی در برابر این تهدیدها برای بخش بزرگی از جامعه، ارزشی ستودنی تلقی شود و یاد و نام رهبری که چنین مسیری را برگزید، مورد تکریم قرار گیرد.

نکته قابل تأمل آن است که این حضور گسترده، در شرایطی رقم خورد که مردم با دشواری‌های اقتصادی، مشکلات معیشتی و فشارهای روزمره دست‌وپنجه نرم می‌کنند. با این حال، بسیاری از آنان نشان دادند که در بزنگاه‌های تاریخی، حفظ ایران، استقلال کشور و آرمان‌هایی که به آن باور دارند، برایشان جایگاهی فراتر از مسائل روزمره دارد. این حضور، بیانگر آن بود که احساس تعلق به سرزمین و دفاع از هویت ملی و دینی، همچنان از مهم‌ترین عوامل انسجام اجتماعی در ایران است. بنابراین بازهم می‌توان تأکید کرد که آنچه در خیابان‌های تهران، قم و مشهد به نمایش درآمد، صرفاً یک مراسم تشییع نبود، بلکه تصویری از همبستگی ملی و وحدت اجتماعی بود. تصویری که به جهان نشان داد با وجود همه تفاوت‌های سلیقه‌ای و دیدگاه‌های متنوع، هنگامی که پای ایران و دفاع از کشور در میان باشد، بخش‌های مختلف جامعه می‌توانند در کنار یکدیگر قرار گیرند و جلوه‌ای باشکوه از وحدت و یکپارچگی ملی را به نمایش بگذارند که می‌توان آن را یک سرمایه بزرگ برای کشور و مردم دانست. بر هکمان قرض است که پاسدار این دستاورد باشند و به هر طریقی در تقویت آن بکوشند و از هر موضوع و رفتاری که نشانه تضعیف آن است، پرهیز کنند.

احزاب

باهر: هتاکي به سياسيون و ديپلمات ها تفرقه افکن است

محمدرضا باهنر دبیر کل جامعه اسلامی مهندسين، هتاکي به سياسيون و ديپلمات‌های کشور راآب به آسياب دشمن ريختن، ساختارشکنانه و تفرقه‌افکن دانست و گفت: «ممکن است یکسری از افراد با چندین واسطه و براساس تحلیل و باور شخصی خود تحریک شده باشند، اما اکنون زمان پاسکاری بر تحلیل‌های انفرادی، گروهی یا حزبی نیست بلکه باید پشت تصمیمات کلان نظام ایستاد و از آن حمایت کرد.» به گزارش ایرنا، باهنر در ادامه با تأکید بر هوشیاری مقابل توطئه‌های دشمن برای ایجاد تفرقه در صفوف متحد مردم، گفت: «ما همواره از دو یاروی توانمند نیروهای مسلح و دیپلمات‌ها برخورداریم. اگر چه هیچ‌گاه مسیر گفت‌وگو را نبسته‌ایم اما باید بدانیم هم پیشنهاد مذاکره و هم درخواست آتش بس، عمدتاً از سوی دشمن مطرح شد و آنان همواره در پی آن بوده‌اند. وی افزود: «ما همواره اعلام کرده‌ایم که اهل منطق و گفت‌وگو هستیم؛ با این حال، اصل خدشه‌ناپذیر ما در هرگونه تعاملی، حفظ عزت، مصلحت و اقتدار نظام جمهوری اسلامی است.» باهنر با اشاره به حضور مردم و شعار دادند و در مراسم تشییع حماسه‌آفرینی کردند. این یکپارچگی را در قم و مشهد نیز شاهد بودیم زیرا مردم بار دیگر وحدت خود را به نمایش رسانده‌اند.» وی تأکید کرد: «مثلث نیروهای مسلح، مسئولان سیاسی و دیپلمات‌ها و مردم در صحنه، بحمدالله کاملاً با یکدیگر هماهنگ هستند و هرکدام در جایگاه خود، تحت زعامت رهبر عظیم‌الشان انقلاب حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای، به وظایفشان عمل می‌کنند و برخی می‌خواهند با ایجاد شک و رخنه در این صفوف، وضعیت را درگون سازند.» باهنر یادآور شد: «اینکه دسته‌بندی‌هایی به وظایفشان عمل می‌کنند و برخی می‌خواهند با ایجاد شک و رخنه در این صفوف، وضعیت را درگون سازند.» باهنر یادآور شد: «اینکه دسته‌بندی‌هایی شکل بگیرد و عده‌ای در طرفداری و عده‌ای دیگر در تقابل با دیپلمات‌ها و تیم مذاکره‌کننده، به فحاشی و ناسزاگویی روی آورند، دقیقاً همان چیزی است که دشمن می‌خواهد. ممکن است دشمن با چند واسطه روی ایده‌ها و دغدغه‌های ذهنی افراد سوار شده و در مسیر اهداف خود آنها را جهت‌دهی کند.» باهنر در ارزیابی بازتاب داخلی و خارجی حملات لفظی و فیزیکی علیه مسئولان و مذاکره‌کنندگان گفت: «نظام با اقتدار به مسیر خود ادامه می‌دهد. همان‌طور که رهبر انقلاب فرمودند، ساختار حاکمیت ما مستحکم و روال‌مند است و ما بنا نداریم غیرعادی عمل کنیم. اعضای شورای عالی امنیت ملی، پس از بحث و بررسی‌های لازم، به این جمع‌بندی رسیده‌اند و به ادامه مذاکرات رایج داده و آن را پیگیری می‌کنند.»

انسجام احزاب و گروه‌ها در شرایط کنونی یک الزام است

دبیرکل حزب مؤتلفه اسلامی درباره ضرورت وحدت و انسجام احزاب و گروه‌ها در شرایط کنونی کشور عنوان کرد: «انسجام احزاب و گروه‌ها در داخل کشور، نه صرفاً یک مطلوبیت، بلکه یک الزام محسوب می‌شود. ما در برهه تاریخی و حساسی از حیات طیبیه انقلاب اسلامی قرار داریم. در چنین شرایطی دشمن چشم به تفرقه‌افکنی در داخل کشور و متعاقباً خلق بحران‌های تازه در کشور عزیزمان دوخته است.» محمدعلی امانی در گفت‌وگو با ایرنا تأکید کرد: «در چنین شرایطی وحدت و انسجام احزاب و گروه‌های مختلف حول ولایت فقیه، تنها راه مواجهه با این توطئه دشمن محسوب می‌شود. در این میان احزاب باید مسئولیت‌پذیر و خلاق باشند. هر اندازه در سایه این تعهد و پویایی، انسجام ملی در بالاترین سطح خود تحقق پیدا کند، دشمن در رسیدن به اهداف خود ناامیدتر و سرخورده‌تر خواهد شد.» وی معتقد است: «جنگ ۴۰ روزه را می‌توان نقطه‌اشکارساز سقوط و نابودی هژمونی دروغین آمریکا قلمداد کرد. به عبارتی بهتر، افکارعمومی منطقه و دنیا پس از مقاومت مقدس و همه‌جانبه نیروهای مسلح و ملت معبوت شده ما با واقعیتی که سال‌ها آمریکا سعی در پنهان‌سازی آن داشت مواجه شد.» به گفته دبیرکل حزب مؤتلفه اسلامی، این واقعیت، پایان یافتن نظام سلطه‌گرایانه غربی و مرگ لیبرال دموکراسی آمریکایی در نظام بین‌الملل و جایگزینی آن با نظمی جدید بود. این نظم جدید، با حضور ملت‌های آگاه و خداجوی دنیا و براساس معنویت و استقلال واقعی آنها ترسیم می‌شود و اساساً نسبیست با منافع آمریکا، رژیم منحوس و نامشروع صهیونیستی و شبکه تبلیغاتی و سیاسی وابسته به جریان سلطه ندارد.